

COMUNICAT PLA DE XOC SOCIAL. DILLUNS, 23 DE MARÇ

Les organitzacions impulsores del **Pla de Xoc Social** considerem que el Reial Decret Llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per a fer front a l'impacte econòmic i social del COVID-19, es queda molt curt en la protecció de la majoria de la societat i, especialment, de la classe treballadora. Si el Govern realment no vol deixar ningú enrere, com va succeir en 2008, ha d'ampliar les seves mires. Hi ha mesures que s'han d'aplicar de manera urgent per a deixar de posar en risc vides i evitar un **col·lapse sanitari i social**. El Govern ha d'escoltar els **centenars de sindicats, organitzacions i plataformes antiracistes, feministes, ecologistes i socials** que exigim una sortida d'aquesta crisi sanitària, social, de cures, climàtica, ecològica i econòmica que posi la vida en el centre i no els beneficis de les grans empreses. Deixar en mans de la bona voluntat de l'IBEX 35, dels especuladors i altres poders econòmics la protecció de la societat i del medi ambient, no és una opció si es vol evitar que es dispari, encara més, la desigualtat social, la deterioració climàtica i ambiental i la destrucció de drets.

A continuació resumim algunes propostes urgents que exigim i que defensarem des de la solidaritat, l'organització col·lectiva i la mobilització:

- **REFORÇAR LA SANITAT PÚBLICA. UNIVERSALITAT DE LA COBERTURA SANITÀRIA. INTERVENCIÓ DE LA SANITAT PRIVADA SENSE COMPENSACIÓ ECONÒMICA:** Els pròxims dies es preveu que els sistemes sanitaris dels territoris on es concentren més casos de Covid-19 arribin al col·lapse. No és casual perquè el límit de capacitat de la sanitat pública s'ha vist reduït per més d'una dècada de retallades i privatitzacions. És imprescindible i urgent **dotar de recursos suficients els centres sanitaris**. L'escassetat d'Equips de Protecció Individual (EPI) per a tot el personal d'aquests centres posa en risc les seves vides i la de les persones malaltes, envia centenars de professionals a la quarantena i afebleix encara més el sistema sanitari. La intervenció de la sanitat privada ha de traduir-se ja en la **mobilització de tots els recursos privats al servei de l'interès general i la salut pública**. Aquesta mobilització massiva de recursos no pot traduir-se en una factura milionària de les empreses sanitàries privades que provoqui noves retallades després de l'emergència. Aquestes empreses han de deixar de parasitar recursos públics en un moment en què són encara més necessaris que mai.

En la situació extraordinària que vivim, és important reforçar la informació i els serveis bàsics d'urgència per a garantir Drets Sexuals i Reproductius. La Interrupció Voluntària de l'Embaràs (IVE) i l'Anticoncepció d'Urgència (AU) continuen sent serveis d'urgència per a totes les dones independentment de l'edat i de si tenen o no la targeta sanitària.

- **PROTEGIR LES TREBALLADORES DE SERVEIS ESSENCIALS:** Enmig d'aquesta emergència, **hi ha milions de persones treballadores que sostenen la vida** en multitud de sectors a més del sanitari: residències, Serveis d'Atenció Domiciliària, sociosanitaris, cures, subministrament d'aigua i energia, transport, neteja, alimentació, farmàcies i molts altres. La majoria són treballadores amb condicions precàries i ocupacions poc valorades socialment. En aquesta primera setmana d'estat d'alarma, arriben des de tots aquests sectors, denúncies de la **irresponsabilitat empresarial per la manca d'aplicació de protocols sanitaris i la pràctica inexistència d'EPI**. En molts serveis externalitzats per

les administracions públiques es reproduïx aquesta situació. Fins ara, Inspecció de Treball no reacciona a la denúncia per part dels sindicats de situacions dramàtiques amb la rapidesa i la contundència necessàries.

És especialment preocupant la situació en sectors en contacte permanent amb grups de risc com residències o Serveis d'Atenció Domiciliària, que es troben ja col·lapsats. Sense la precarietat que sofreixen les gericultures i la resta de treballadores de cures s'haurien evitat contagis i morts. També ens preocupa la situació d'extrema vulnerabilitat en la qual es troben les jornaleres i jornalers migrats del camp andalús. Moltes viuen en assentaments de barraques, sense accés a aigua o a llum i sense cap mena d'assistència sanitària i jurídica. **Cal intervenir ja i obligar les empreses a adoptar mesures de protecció immediatament.**

Hem d'assenyalar la situació d'abandó i vulnerabilitat de **les treballadores de la llar i les cures**. El règim especial de la Seguretat Social les priva del dret a l'atur i les deixa amb pensions més minvades que a la resta de treballadores. En aquesta crisi sanitària i de cures pateixen acomiadaments, les internes estan tancades amb els seus ocupadors i sense mesures de protecció sanitària en les quals la inspecció de treball pugui intervenir-hi. Perquè la situació deixi de ser tan precària, s'ha de ratificar el **Conveni 189 de l'OIT**. Mentrestant, és inajornable la **inclusió d'aquest sector en la provisió d'EPI** per a evitar la propagació del contagi.

- PARALITZAR TOTA ACTIVITAT ECONÒMICA I PRODUCTIVA NO ESSENCIAL I LLANÇAR UN PLA INDUSTRIAL DE PRODUCCIÓ D'EPI, TEST I EQUIPS DE VENTILACIÓ: Les mesures de protecció de la salut pública s'han quedat a la porta de les empreses. És una irresponsabilitat que mentre es restringeixi la mobilitat en ple estat d'alarma, es permeti que **empreses amb activitats que no són imprescindibles continuïn com si res amb la producció**. A més, en la majoria dels casos, les empreses funcionen amb escasses o nul·les mesures de protecció de riscos laborals. Durant la setmana, multitud de sindicats, comitès i plantilles han parat l'activitat dels seus centres de treball a través de l'aplicació de l'article 21 Llei de Protecció de Riscos Laborals.

No obstant això, de nou el Govern no pot mirar cap a una altra part ni deixar en mans dels interessos privats la vida i salut de la gent. **Cal decretar el tancament de tota activitat no essencial** i evitar que segueixin propagant-se contagis. Alhora cal llançar un pla industrial per a produir tots els testos, EPI i equips de ventilació necessaris utilitzant les instal·lacions i recursos de les indústries paralitzades.

- PROHIBIR ELS ACOMIADAMENTS I INTRODUIR UNA RENDA BÀSICA DE QUARANTENA UNIVERSAL I INCONDICIONAL: La patronal aprofita el xoc per a carregar a l'esquena de la classe treballadora els costos d'aquesta crisi. És urgent **prohibir els acomiadaments i anul·lar els que s'han produït des de l'inici de l'emergència**. A més, el devessall d'ERTO gairebé no diferencia entre petites empreses (50 treballadores o menys) sense ingressos, que es juguen la seva viabilitat, i multinacionals amb beneficis milionaris, amb una exoneració del 75% de les quotes de la seguretat social. Cal donar-li la volta a la situació i que les mútues privades i grans empreses paguin la seva part. Una possibilitat és un permís retribuït de quatre setmanes assumit per la patronal sense

perjudici del que es pugui recordar en la negociació. **Cap comiat ni cap persona exposada de manera innecessària.**

Però amb treball contractual o sense, **ningú no es pot quedar sense ingressos mentre duri l'emergència sanitària** o les conseqüències socials seran devastadores. Per això, és imprescindible introduir **una renda bàsica de quarantena** que garanteixi ingressos de manera universal i incondicional mentre duri l'estat d'alarma. Aquesta renda bàsica ha de **garantir la sostenibilitat de la vida** a treballadores per compte d'altri, autònomes i professionals que hagin de parar la seva activitat. També han de protegir a les petites i mitjanes cooperatives que treballen des de l'Economia Social i Solidària, als qui subsisteixen en sectors més precaris i desprotegits com les treballadores de la llar o sectors de l'economia informal i als qui es dediquen a les cures de persones menors, dependents i majors sense remuneració. L'accés a la renda bàsica ha de garantir-se a tota persona sense importar la seva nacionalitat, estatus de residència o situació administrativa.

Ha de garantir-se tota la potencialitat dels serveis socials, sense funcionament en la majoria d'administracions o al mínim de la seva activitat, perquè cap família quedi desprotegida sense alimentació ni béns bàsics que són procurats per aquests inexistents serveis socials.

- SUSPENDRE DEL PAGAMENT DE LLOGUERS, HIPOTEQUES I SUBMINISTRAMENTS BÀSICS I PARALITZACIÓ DE TOTS ELS DESNONAMENTS:

Esperar que es generi una cadena de solidaritat per part dels especuladors està condemnat al fracàs. Són necessàries mesures que els frenin. Cal **exonerar el pagament d'hipoteques i lloguers** perquè aquesta crisi sanitària no provoqui que més famílies perdin la seva llar. La moratòria del pagament de les hipoteques aprovada pel Govern consisteix en una simple suspensió temporal amb criteris molt restrictius. Quan finalitzi, les persones hipotecades hauran de continuar fent front als seus pagaments, a diferència de les empreses que sol·licitin ERTO, que quedaran exonerades del pagament de les quotes de Seguretat Social. La banca, només ajorna el cobrament i, de nou, no assumeix cap cost d'aquesta situació. Exigim l'exoneració dels pagaments mentre duri aquesta situació i, per tant, que no s'acumuli deute.

En el mateix sentit, **cal garantir l'accés a tots els subministraments bàsics (aigua, llum, gas i telecomunicacions)**, sense restriccions i amb una expressa prohibició de tall en tot l'àmbit domèstic, i que les grans empreses assumeixin el cost amb els seus beneficis milionaris. Aquests serveis essencials per a la vida han de ser gestionats de manera pública i democràtica.

Per a complir amb els Dictàmens del Comitè de Rets Econòmics, Socials i Culturals de les Nacions Unides, és també necessari allargar la **paralització de tots els desnonaments sense alternativa d'habitatge** més enllà de la durada estricta de l'estat d'alarma, atès que els seus efectes es veuran en els pròxims mesos. Per a pal·liar l'efecte de la crisi a mitjà termini, s'ha de constituir un parc públic d'habitatge suficient.

- RECURSOS PER A LA INTERVENCIÓ EN VIOLÈNCIA MASCLISTA: L'estratègia del confinament trasllada tota la tensió, la càrrega de les cures i la vulnerabilitat sobre les famílies i altres unitats de convivència, i especialment sobre les dones. Es necessiten

mesures de xoc que mantinguin activats i reforcin els recursos socials de prevenció, detecció de la violència masclista i suport a les dones exposades a situacions de violència en aquest context, perquè el confinament no es converteixi en un aïllament i una condemna per a elles.

- ALLIBERAMENT DE PRESES MAJORS DE 64 ANYS I MALALTES CRÒNIQUES

GREUS: A les presons, les condicions de vida són ja per si mateix pèssimes i la desatenció sanitària és una constant. Cap dels centres penitenciaris en l'Estat espanyol no té capacitat per a aïllar en condicions adequades (no en cel·les de càstig) les persones internes que puguin presentar símptomes, ni molt menys tractar com cal aquelles que puguin presentar una simptomatologia greu. És per això que exigim que **les preses que siguin classificades com a població de risc per la seva edat o per tenir malalties prèvies siguin excarcerades de manera immediata.**

- TANCAMENT DELS CIES, FI DE LES DEPORTACIONS I DEROGACIÓ DE LA LLEI

D'ESTRANGERIA: Els drets civils, polítics, econòmics, socials i culturals de les persones migrades i d'altres ètnies han d'estar garantits en aquesta situació d'emergència sanitària. La situació dels CIE és molt similar a la de les presons, per la qual cosa s'imposa la necessitat de **tancar tots els CIE**. A més, han d'elaborar-se mesures encaminades a **evacuar les persones internes en els CETI a Ceuta i Melilla** i permetre el seu accés a la península. Així mateix, urgeix evitar que les mesures especials de les forces i cossos de seguretat de l'estat siguin utilitzades per a donar cobertura a batudes racistes. Cal assegurar la protecció als centres d'acolliment, posar especial atenció a la situació dels Menors Estrangers No Acompanyats (MENES) i mantenir la cobertura de les persones que compleixin la majoria d'edat i estiguin en situació de tutela per tal de no deixar-les desamparades. Per a evitar posar especialment situació de risc a les persones migrades, és necessari **derogar la llei d'estrangeria** i emetre l'ordre perquè els documents caducats tinguin validesa identificativa. També exigim que es garanteixi la traducció, en diversos idiomes i atenent criteris de diversitat cultural de cada comunitat, de totes les instruccions governamentals, recomanacions sanitàries, material informatiu de prevenció i recursos comunitaris i que s'habiliten.

- GARANTIR RECURSOS PÚBLICS SUFICIENTS PER A L'APLICACIÓ DEL PLA DE

XOC SOCIAL: Les mesures aprovades pel Govern fins al moment es basen en un augment de la despesa pública i alhora l'exoneració del pagament d'impostos, és a dir, un minvament d'ingressos amb un sistema fiscal ja fortament regressiu. **Els milers d'Expedients de Regulació Temporal d'Ocupació poden buidar la caixa de la Seguretat Social** per a protegir els beneficis de les grans empreses privades. Centenars de milers de sous i cotitzacions socials han de ser sufragades amb diners públics sense gairebé condicions ni contrapartides. En la crisi global de 2008 el rescat al sector bancari desplaçà un problema de deute privat al sector públic i això no es pot tornar a repetir.

La banca ha d'assumir pèrdues econòmiques i retornar a la societat el rescat impagat que ascendeix a 65.725 milions d'euros. Després de més de 23.000 milions de beneficis declarats per la banca en 2019, cal fer-los assumir la seva responsabilitat. De la mateixa manera, l'IBEX 35 i la resta d'empreses amb enormes beneficis han d'assumir la

seva part del cost d'aquesta crisi. No pot recaure de nou únicament sobre l'esquena de la majoria social mentre una minoria continua enriquint-se.

Aquestes mesures són imprescindibles, possibles i urgents per a una sortida de la crisi del coronavirus diferent de la de 2008. En aquest comunicat ens limitem a assenyalar les línies mestres d'un Pla de Xoc Social i no podem detallar tota la seva concreció en una bateria més concreta de propostes. Les diferents organitzacions, sindicats i plataformes impulsores del Pla de Xoc Social hem treballat i continuem treballant en el seu desenvolupament en els àmbits de lluita als quals ens dediquem. **Si el Govern no aplica aquestes mesures o les aplica parcialment, buscarem totes les vies col·lectives per a pressionar i garantir els drets de milions de persones.**

Animem a totes les persones afectades per aquesta crisi a autoorganitzar-se i impulsar juntes aquesta lluita. No consentirem que la crisi sanitària i la paralització econòmica es converteixin en una nova excusa per a augmentar la deterioració ecològica i climàtica, l'empobriment de la majoria de la societat i la vulneració dels drets més elementals.